

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj-55/2009/007.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa az **Észak-magyarországi Regionális Vízművek Zrt.** kérelmező összefonódás engedélyezése iránti kérelmére indult eljárásban, melyben további ügyfélként részt vett a **Duna Menti Regionális Vízmű Zrt.** Vác és a **Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt.** Szolnok - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

h a t á r o z a t o t

A Versenytanács megállapítja, hogy a kérelmezett tranzakció nem minősül vállalkozások összefonódásának.

A határozat felülvizsgálatát az ügyfelek a kézbesítéstől számított harminc napon belül kérhetik a Fővárosi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtandó keresettel.

I n d o k o l á s

I.

A kérelmezett tranzakció résztvevői

- 1) A kérelmezett tranzakció közvetlen résztvevői (az ügyfelek) közül
 - az Észak-magyarországi Regionális Vízművek Zrt. (a továbbiakban: ÉRV Zrt.) Heves, Nógrád és Borsod-Abaúj-Zemplén megyékben;
 - a Duna Menti Regionális Vízmű Zrt. (a továbbiakban: DMRV Zrt.) Pest, Nógrád és Komárom-Esztergom megyékben;
 - a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. (a továbbiakban: TRV Zrt.) Szabolcs-Szatmár-Bereg, Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok, Heves és Csongrád megyékben

üzemeltet részint állami, részint önkormányzati tulajdonú vízközműveket és szennyvízközműveket.

- 2) Az ÉRV Zrt. és a TRV Zrt. részvényei 100 százalékban a Magyar Állam tulajdonában vannak. A DMRV Zrt-nek a Magyar Állam 90,1 százalékos részvénytulajdonosa; a munkavállalói részvények aránya 6,5 százalék; 3,4 százalék pedig a vállalkozás saját részvénye.
- 3) A Magyar Állam tulajdonosi jogainak gyakorlását a 2008. január 1-jén hatálybalépett, az állami vagyronról szóló 2007. évi CVI. törvény (a továbbiakban: Vtv.) – az addigi széttagolt struktúra helyett – egyetlen szervezethez, az egyidejűleg létrehozott Nemzeti Vagyongazdálkodási Tanácshoz (a továbbiakban: NVT.) telepítette, amely feladatait a szintén 2008. január 1-jétől létrehozott Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. (a továbbiakban: MNV Zrt.) útján, annak ügyvezető szerveként látja el. A Vtv. 23. § (1) bekezdése szerint az állami vagyont az MNV Zrt. maga kezeli, illetve szerződés alapján másnak átengedi.

II.

A kérelem

- 4) Az NVT 212/2009.(IV.01.)NVT.sz. határozatában úgy döntött, hogy a határozata mellékletét képező, az MNV Zrt. által megkötendő „Vagyonkezelési Szerződés”-ben (a továbbiakban: Szerződés) foglaltak szerint jóváhagyja a DMRV Zrt. és a TRV Zrt. állami tulajdonú részesedésének az ÉRV Zrt. részére történő vagyonkezelésbe adását. Az MNV Zrt. és az ÉRV Zrt. által 2009. április 15-én megkötött Szerződés az ÉRV Zrt-t a DMRV Zrt. és a TRV Zrt. részvényeivel kapcsolatos tulajdonosi jogok gyakorlásával ruházta fel, amely ezen jogokat az NVT helyett – az alábbi megszorításokkal – gyakorolja. Az ÉRV Zrt.:
 - a) nem jogosult a DMRV Zrt. és az ÉRV Zrt. részvényeit elidegeníteni, megterhelni, vagyonkezelési jogát az MNV Zrt. előzetes hozzájárulása nélkül továbbadni; továbbá
 - b) az MNV Zrt. előzetes írásbeli jóváhagyásával jogosult csak dönteni a DMRV Zrt. és a TRV Zrt. gazdálkodásával kapcsolatos stratégiai kérdésekről (az éves és középtávú tervek elfogadása azonban a tulajdonosi

joggyakorlás körébe tartozik); működési formájuk, tőkeszerkezetük megváltoztatásáról; átalakításukról; továbbá végelszámolásukról.

- 5) A kérelmező ÉRV Zrt. 2009. április 29-én benyújtott és 2009. június 23-án kiegészített kérelmében a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló, módosított 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) VI. fejezetének rendelkezései alapján a Gazdasági Versenyhivaltól kérte a 4) pont szerinti tranzakciónak – mint vállalkozások összefonódásának – az engedélyezését, vagy annak megállapítását, hogy a kérelmezett tranzakció nem minősül vállalkozások összefonódásának.
- 6) A Gazdasági Versenyhivatal a Tpv. 63. § (6) bekezdése alapján az elintézési határidőt 20 nappal meghosszabbította.

III.

Jogi értékelés

- 7) A Tpv. 23. § (1) bekezdés b) pontja alapján vállalkozások összefonódása jön létre, ha egy vállalkozás közvetlen vagy közvetett irányítást szerez egy tőle független vállalkozás felett. A Tpv. 23. § (2) bekezdés c) pontja értelmében közvetlen irányítással rendelkezik egy vállalkozás, ha szerződés alapján jogosult a másik vállalkozás döntéseinek meghatározó befolyásolására.
- 8) A Tpv. 15. § (1) bekezdése szerint nem függetlenek az egy vállalkozás-csoportba tartozó – egymással a (2) bekezdés szerinti irányítási kapcsolatban álló – vállalkozások. A Tpv. 15. § (3) bekezdése szerint ugyanakkor függetlennek kell tekinteni azokat az állami vagy helyi önkormányzati többségi tulajdonban lévő vállalkozásokat, amelyek piaci magatartásuk meghatározásában önálló döntési joggal rendelkeznek [27. § (3) bekezdés]. A hivatkozott 27. § (3) bekezdés értelmében az állami vagy helyi önkormányzati többségi tulajdonban lévő érintett vállalkozások nettó árbevételének kiszámításánál azt a gazdasági egységet alkotó vállalkozást kell számításba venni, amely piaci magatartásának meghatározásában önálló döntési joggal rendelkezik.

- 9) A Tpv. 23. § (2) bekezdés c) pontjának alkalmazásában azon és csak azon döntések meghatározó befolyásolására való képesség jelent irányítást, amelyek a vállalkozás piaci magatartására irányulnak. A Szerződés ezen döntéseket (így mindenképp a DMRV Zrt. és a TRV Zrt. éves és középtávú tervének elfogadását) az ÉRV Zrt. hatáskörébe utalják. Az MNV Zrt. egyetértése csak olyan döntésekhez szükséges, amelyeknek nincs közvetlen hatása a piaci folyamatokra. Ezt egyértelműen jelzi az is, hogy az MNV Zrt. egyetértését igénylő döntések köre jelentős átfedésben van a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi törvényben 50 százalék + 1 szavazatnál magasabb (75 százalékos) részesedéshez kötött döntésekkel. Márpedig az ilyen jellegű döntéseknek a Tpv. 23. § (2) bekezdés c) pontja tekintetében azért sem lehet meghatározó jelentősége, mert a Tpv. 23. § (2) bekezdés a) pontja kizárólag az 50 százalékos mértéket tekinti olyan határnak, amelyen innen és túl eltérőek a versenyjogi következmények.
- 10) Mindezek alapján a Versenytanács álláspontja szerint a Szerződés révén az ÉRV Zrt. a Tpv. 23. § (2) bekezdés c) pontja szerinti közvetlen irányítást szerez a DMRV Zrt. és a TRV Zrt. felett.
- 11) A Tpv. 23. § (1) bekezdés b) pontja alapján a közvetlen irányítás megszerzése csak akkor minősül összefonódásnak, ha az egy, az irányítást megszerző vállalkozástól független vállalkozás felett történik.
- 12) A Tpv. 15. § (3) bekezdése a többségi állami tulajdonban lévő vállalkozások függetlenségére speciális szabályt ad. A fenti törvényhely szerinti „önálló döntési jog” fogalmát a Tpv. nem definiálja. A Versenytanács álláspontja szerint azonban az nem értelmezhető másként, mint úgy, hogy az állam nem él meglévő irányítás jogával, így a többségi tulajdonában lévő vállalkozás tőle (és így értelemszerűen a többi többségi állami tulajdonú vállalkozástól is) függetlenné válik.
- 13) Az állami többségi tulajdonú vállalkozások egymástól való függetlenségének másik esete – [figyelembe véve a Tpv.-nek a 15. § (3) bekezdése által hivatkozott 27. § (3)

bekezdését is] az, amikor két vállalkozás nem azonos – az előzőek szerinti értelemben – önálló döntési joggal rendelkező gazdasági egységhez tartozik. A „gazdasági egység” fogalmát szintén nem határozza meg a Tpvt. A Versenytanács álláspontja szerint az alatt a Tpvt. 27. § (3) bekezdés alkalmazásában az ugyanazon állami holding vagy más irányítási centrum alá tartozó vállalkozások együttese értendő.

- 14) Az önálló döntési jog tekintetében a nemzetközi versenyjogi gyakorlat arra a (különleges körülmények fennállása esetén megdönthető) vélelemre épít, hogy a 100 százalékos tulajdonolt vállalkozásnak nincs a tulajdonostól független önálló döntési joga, amit a Versenytanács is irányadónak tekint. Az adott esetben az érintett vállalkozások közül az ÉRV Zrt. és a TRV Zrt. egyaránt 100 százalékos állami tulajdonban van, és a Versenytanács nem azonosított olyan körülményt, amely alapján önálló döntési joguk megállapítható lenne. Jóllehet a DMRV Zrt. esetében az állami tulajdoni hányad kevesebb, mint 100 százalék (90,1), a Versenytanács azonban nem ítélte ésszerű feltételezésnek, hogy az állam, mint tulajdonos a DMRV Zrt. számára nagyobb függetlenséget biztosítana, mint a másik két, vele teljesen azonos tevékenységű vállalkozásnak. Minderre tekintettel, továbbá figyelembe véve, hogy a Szerződés megkötését megelőzően az irányítást megszerző ÉRV Zrt., valamint az irányítása alá kerülő DMRV Zrt. és TRV Zrt. ugyanazon állami irányítási centrumhoz (NVT-MNV Zrt.) tartozott, a három vállalkozás egymástól nem függetlennek minősül. Ezért a Versenytanács a Tpvt. 77. § (1) bekezdés a) pontja szerinti határozatában a Tpvt. 63. § (3) bekezdés aa) pontja alapján megállapította, hogy a 4) pont szerinti tranzakció révén nem jön létre összefonódás.

IV.

Eljárási kérdések

- 15) A Tpvt. 63. § (3) bekezdése aa) pontjának alkalmazásából következőleg az eljárási díj megfizetéséről rendelkezni nem kellett, mert a kérelmező a Tpvt. 62. § (1) bekezdése szerinti kettőmillió forintos eljárási díjat előzetesen lerótta.
- 16) A Versenytanács határozatát – a Tpvt. 73. § (2) bekezdésének alkalmazásával – tárgyaláson kívül hozta meg.

Budapest, 2009. június 29.